

و امر هم شوری بشم

وقایع

۱۳۱۴

اعلاى دين

تخايس وطن

نومرو ۲۲

(شدرای امت)

سنه ۲

آبونه بدلى : هر يز ايچون سنه لکى آلتش غروشدرد .

(بازار ايرتسى کونلرى نشر اولنور)

آدره سنز :

داخلده بولنان ارباب غيرت و حيمه نشر و تعميمى
تعهد اينديكى حالده بجاناده کوندريلور .

نه ممکن ظلم اياه بيداد اياه ايمساي حريت
چاليش ادراکى قالدیر مقتدره آدیتدن

قانون اساسی

سندوق البوسته نمرة « ۳۳۰ » مصر القاهرة

CANOUN-I-ESSASSI

BOITE SPECIALE

N 330

CAIRE , EGYPT.

کمال

مدیر مشولی :

ص. جمال

نسخه سی ۱ غروشدرد

۲۷ ربیع الاول سنه ۱۳۱۶

عثمانی اتحاد و ترقی جمعیتک مروج افکاریدر

۲ آغستوس سنه ۱۳۱۴

عن احواله دائر اولان لاجحه دن ما بعد

حاصلی نماز وقتی کلدی امام اتندی نمازه طور دی. اوتوز بش دفعه تکبیر آلدی ایسه ده هیچ برنده آلی قالدیرمدی. بیرام نمازی فصل قلته جنی خاطرمدی اولدیفندن قولکتر اصولی بوزمدیم ایسه ده بزم باشالالربنی. قالدیروب ایندیرمکدن بی تاب اولدیلر. نماز بندى حریفک بری مبره جیقدی خطبه اولسوق اوزره بر طاقم سوزلر سوبلدکدن صکره مقدما تعریف اولدیفنی واستانبولم خطیلری وجهه ولی نعمت بی منتزه پادشاهم اقدمن حضر تریک نام نامی هاپونلر نه کوزلر بر خطبه او قودی ایسه ده تابه شارالهم منیر آینه بر ماسب ولن ایلدی.

مطالعه جا کرانه مه کوره نام نامی هاپونه خطبه او قونان بر مبره صحابه مشارالهم حضر اتعسب ولن ایلدینده وبومترک آتنده حکومت سینه نک هیئت عسکره و ملکیه سی رسماً بولنلنده بر بآس اولماق لازم کلسه سلطنت سینه ایله ایران دولتی بپندن هیچ اتحاد سزاک وقوعه کلسامک ایچلب ایندر ایلدی.

هریر ده سربستی آیین ومذهب قاعده سی حکومتک محافظه ایجی سلطنت سینه نک اصول عادلانه سندن اولدیفنی کی راست کلدیکی هر مذهبی رسماً قبوله وتصدیق ایتکه ده حکومت مجبور دکلدرنلن ایلدی ایدم.

حکومت قونا غنک قارشوشونده سان باشامر حومک اخلاقندن وزیر حسن باشانک بیک تاریخنده یادر مش اولدیفنی جسم حقی جامع شریفی طور ورائه عسکره دن نصب اولان مستعد و اهیلتی امام ومؤذنلری موجود بولور ایکن زیدیلرک مصلا و جامعلرینه دوام ایلدی و مذاهب اربعه نک خارجنده بولتی حسیله اهل سنتک رسماً طایفه جنی زیدی مذهبک بوقدر هیئت عسکره و ملکیه و بر قاق دلاور عساکر شاهانه به صورت رسمیده قبول ایندیرلمی رئیس حکومتک یدنده باب عایدن بر تمایات خفیه اولسنه معنی ویرلمکدن بشقه فصل تدبیر عطف اولور؟ زیرا مشیر لاهق حضر تری کلور کلر زیدیلرک جوامعه دوام و اماملرینه اقتدا ایتکه باشالادی.

هله قولکتر بر دفعه بیامیه رک کیتمش بولندم. ویردها کیتدم و بوندن صکره ده کیام بومعه مله اهلانک جاب قلوب و تأمینلری ایچون اختیار ایدیلور دینلمنه جواوا تخمین اولسان بر میلیون زیاده اهلانک اینجده اولسه اولسه بوز بیک نفوسی تجاوز ایتسان زیدیلرک مذهبی حکومتک رسماً طایفه بونه بونلرک علناً علینده بولان قصور طقوز بوز بوقدر بیک نفوس حکومتدن منوعی اولور؟ علی الخصوص خفیلردن زیاده متعصب اولان و مذکور میلیوندن زیاده نفوسک ثلثانندن اکثر بولان شافیلرک افکاری حکومت حقنده صورت کسب ایدرسوالتی سردایدرم.

اداره ملکیه بخت کلنجه: والی، متصرف، قاققام، مدیر اسلردن بشقه ولایته متعلق اثر هنوز فعله کله مامش و بورابه وصول جا کرانه مدهدو اعتراض ایلدیکم ماده لر جزای نقدی حاصلاتی و صمان عشری و جزای نقدی حاصلاتک نصیفیه اداره اولتیق اوزره مستخدم اولان معاشیر مدیرلردن عبارت بولمشدر.

جزای نقدی دیمک بر محله عسکر سوق اولنه رق تحت اداره به آتدقده ترتیب ایلدیه جک ویرکو واعشار دن بشقه اولتیق اوزره تربیه و بر دفعه ملک ایچون اهلیدن قوه عسکره ایله آچه استحصال ایلدیکدرکه بونک دولتر بپندنه مسبق اولان تضمینات حربیه دن نه فرقی اوله ییلور؟ ویردولت تحت اداره سه آتی و ملکیتی توسیع ایتک ایچون عسکر سوق ایلدیک بر محلاک اهلیندن نه حق ایله تضمینات سفیره آله ییلور؟ محلاک محروسه نک هیچ بر جهته صماندن عشر آلتز ایکن یکجه اداره به اثنان و اهلینک حکومت بر آن اول ایندیرلمی تحت اهمیته بولان بپندنه صماندن عشر آلتی اسلا جائز اوله من!

« مابعدی وار »

امامت و خلافت رساله سندن

« مابعد و ختام »

آورو بایلرک نصیفیلری اوزرینه حکومت کچیلر ده بر (بودجه) اعلان ایلدی. حکومتک بوندن مقصدی ایسه کویا امور مالیه منک ماردن صکره منتظماً جریان ایلدیککی اورویا یلره کوستر مک ایلدی. غزه لرده البته کورمش و اوقومش سکر درک بزم (بودجه) شمعی به قسره سنه ایکی میلیون لیرا آجیق ویر مکده امش ده بکره معاشات و مصارفک بر قسمندن بوزده اون، اون بش کیلرک و بعضی ویر کورده ضم و علاوه ایلدیه رک ایزاد ایله مصرف آرمنده توازن حامل اوله جق و سنوی ده سکان بیک لیرا قدر فضله قله جق امش.

بو (بودجه) نک قطعاً اصل و اساسی اولوب مجرد آورو یا لیره کول بوندیر می ایچون ترتیب اولمش بر خنده دن عبارت اولدیفنی ارباب وقوف نژدنده مام اولدیندن و ذالما آورو یا غزه لری ده بو (بودجه) علینده ستونر طویلر مقدمه بولندیفندن بز شواعلان اولان (بودجه) نک طوغری و اولوب اولدیفنه دایر برشی سوبله میه جکز. بز یالکتر شونی دیه جکز که حکومتک شمعی به قدر منافع ملک و ملت عائد نه کی مصر فلر اختیارنه مجبور اولش که بهر سنه ملتندن آدقاری اون سکر میلیون لیرا حاصلات او، مصرفله کفایت ایتجور امش ده بهر یل (بودجه) ایکی میلیون لیرا آجیق ویر بیورمش؛ بحیث حکومت بویارملر ایله آورو یا لیرک یادقاری کچی سواحلی محافظه ایچون دوغملری تشکیل ایدیلورمش؛ بوقسه قروپ طویلری و ماوزر تشکلی کی اسلحه جیدیه ایله عساکری

تسلیم می و یا خود قون حاضر به توفیقاً سرحلری تحکیم می، بوقه ابتدای اسلامده اولدیفنی کی فقرای ملتک احتیاجات ضروریه سی دفع می ایلورمش؟ هیئات ینده هیئات؛ اکسرا یله اولسه ایدی بو کون بزه بر آدم صرسته بکه رک آورو یا لیرک مسخره سی اولماز ورعیه من بولان روم وارنلرک عصیا نلرینه میدان ویرمن و ملتیزی ده بوحال فلاکت اشمله دوچار اینز ایلک!

سواحلی محافظه ایچون دوغملر تکبیل ایتک و سرحلری قون جیدیه به توفیقاً تحکیم ایلک و فقرای ملتک احتیاجاتی دفع ایتک و روم وارمنی کچی، بعضی رعایانک عصیانرینه میدان ویرملمک سوبله طور سون سواحلی کافه سی آورو یا لیرله تسلیم ایلدیک الیزده بولان بش اون کچی بی ترسانه حوضلرینه جک رک بکرمی سنه دهری اومردار صولرک اینجده جور و دوب محو ایتک! حین حاجنده بر طرفه بر طابور عسکر سوق ایلدیه جک و دشمنه قارشو کله بیه جک بر کچی بیه برا قندق دها غریبی شوک بپسته لریمزی اداره ایلدیه جک بپسته و ابورلر یز بیه اولدیفندن بپسته لریمزی اجنبی کچیلری واسطه سیه نقل ایندیر مک باشالادق. ویر قدریر ایش یابه مدیغمن دن طولانی اجابیدن اولسون اوتاندق ویرکو نامنه ملتک طلوه و تنجیه و سواره کی لوازم بیتلرینه وارنجیه قدر صانوب آچق لری اختفیه کتدیلر لری آفریقاقو حشیراندن ده ایدتر بر حاله قویدق و روم وارمنی عصیانلر نه قارشو ده هیچ بر قوت و سطوت کوستره مدک! بلکه ایستکلرینک بر قسمتی ویروب بر قسمتی ده قریباً ویر جکیزی وعد ایتک!

بو حاله ده شوان سکر میلیون لیرانک محل صرفی نه امش « می دیه جکسکر؟ » نه اوله جق مجرد سلطان حیدک استقلال و استبداد شخصیتی ملتنده محافظه ایچون ترتیب و تنظیم اولمش بر طاقم معاشات سفینهات و صرفیات مبدرا نه سی امش! ایشه آکلا دیکز! بو اون سکر میلیون لیرا شو معاشات و اسرافاته صرف اولدیفنی حاله ایزاد مصرفه تقابل ایتدیکندن مالیه من بهر سنه ایکی میلیون لیرا بورج ایدیلورمش ده بکره قومسیون معرفیه اومعاشات و اسرافاتدن بوزده اون ویر بوزده اون بش تنقیص ایلدیه رک و بعضی ویر کورله ده ضم و علاوه اوله رق ایزاد مصرفه بالتقابل (بودجه) ده توازن حاصل ایندیرلش!...

ای ارکان حکومت! وای وکلای ملت! اهل الاهدن قور میور سکر، قولدن ده می حیا ایتجور سکر که بویه بر (بودجه) بی بتون عالم مدینه قارشو نشر و اعلان ایدیلور سکر؟ هایدی فرض ایدم که سکر کوستر دیککز و جهله معاشات و اسرافاتدن بر مقدار تنزیل و بعضی ویر کورله ضم و علاوه ایلده وارداتی ترید صورتیه (بودجه) ده توازن حاصل

اولسون . فقط ، بوند ملت عايدنه منفعت وار؟
وظیفه حکومت یالکیز تبعه دن درلو ناملرله
ویرکو تحصیل ایدرله رک بادشاه الله عونہ سنک سفیانہ
وہذرانہ بر صورتہ معیشتلری نامین اتمک بیدر؟ دہا
آجیق سویایلم یالکیز بر بادشاه ایلک اداره کیفیہ سنہ
خدمت ایدن مامورخی اعاشہ انجونی تشکیل حکومتہ
لزم کور اشدر؟ بولہ بر حکومت بزدن بشقہ هانکی
ماندہ کورایش ویا بشیدلشدر؟ شرایع اتمیہ بولہ
بر حکومتک ارکانه «ظلمہ» نامی ویرہ وکمدنیت
آنرله مقالہ بی انسانلرہ امر استدیکی کی قوانین
دخی آنلرہ «خذلہ» عنوانی ویرہ رک بومقلہ مات
مقروبلریک عالم انسانیدن محو وازالہ سنی حکم
ایامشدر .

ای طلبہ علوم! سزدہ آرتق طالقو قلنی بر ائیکیز!
کرسئی وعظہ جیقیدنکر دہ : اطیوا الله واطیوا
الرسول واولوالامر منکم . آت جالیہ سیلہ بالاستدلال بو
فلاکیز دہا ایللی شیو کروہ وظلمہ وبقویم خذلہ بی
اطاعنہ تشوقدن واز کییکیز ! بولہ بر خطای عظیمہ
جبر آندہ الله ورسولدن خوف و حیا ایدیکیز ! دینکزی
دنیا کیزہ دکیمیکیز ! ہم سزہ بوجبار وغدار
حریرلر دنہ استفادہ بکلیورسکیز؟ شمدی بہ قدر بونلر
دنہ بولواک کور دیکیز؟ دہا لوچ سنہ اول هیچ برشیدن
خبر دار اولمیدیکیز واکروہ اشتیاقہ قارشو هیچ بر
حرکت متخالفہ دہ بولمیدیکیز حالہ سزی بردن برہ
ضویلاہ رق وکیراماوونلر سنہ طولدیر مرق واپورلرہ
قلی الله دیار بیدہ بہ طرد و تبعید استکازی انون دیکیز
می؟ بکرمی سنہ مدرسه کوشہ سنہ آفتای وجہ دایدہ رک
ویک درلو اذاجفا لرایلہ امتحان ویرہ رک نہایت نائل
اولہ جنکیز شی بوزغروش معاشدن عبارت دگی؟
چال بوکہ معارف نظارتی سزہ جو مزاک ایدہ بیہ چک
حضور کز دہ ایکی لقردی سویلمکہ دہ قادر اولہ بیحق
بر طاقم چوقاق چوجقلری بیک ، بیک انیکوز
غروش و دہا زیادہ معاشلہ شورایہ بورایہ معلم تعیین
ایدیور . وسز واروب اورادن بردرس ایستد بیککیز
وقت سزہ دار المعلمینہ کیروب اورادن بر شهادتنامہ
الکیزی توصیه ایلور . بونلر بکرمی سنہ
تحصیل علوم ایستکدن سوکرہ استانبولک الک بولک
وجال علمیہ سی حضور ندہ فنون عالیہ وعلوم آلیہ دن
امتحان ویرہ رک اراز لیاقت استشاردر ، دیمور .
ایندی ؟ بو حالک سزی محو اتمک ایچون قورولش
بر بلان اولدیننی حالا آکلاہ مدیکیزی ؟ انکر دہ
بر مکتب نوایک واریادی . آق دہ پتر مک ایچون بر
مکتب حقوق آجیلدی . حتی ، نوابہ عابد ہر درسک
او مکتبہ تدریسہ امرلر ویرلدی . سز بونلر اولسون
برشی آکلاہ مدیکرمی؟ بونلر سیننی آلان یلہ مدیکرمی؟
ایلہ بیامش و آکلامشکیز در ! اولہ ایہ
بونلر حریفلرک قاورقلمی سالامہ دن وادارہ کیفہ
لرینہ خدمت ایدر سوز لری سویلمہ دن صرف نظر

ایدکدہ ملتی یا بر خلیفہ حقہ تبریتہ ویاخود «تأسیس
جمهوریت» و اصول مشورہ تشویق و رغیہ
سی وغیرت ایدیکیز ! چونکہ بولمہ کی تشویقات
ترغیباتکیز کموافق شرع شریف اولدیندہ شہہ بوقدر .
زیرا ، شور سالہ منزک ہندرجاتدن نظری قطعلاہ صورت
محققہ دہ معلومکر درکہ اسلامیت عادتار «جمهوریت»
دیمک اولوب کرک حضرت رسول اکرم صلی اللہ تعالی
علیہ وسلم وکرک خلفای راشدین انفیلریمز
حضراتی کندی کندی کندی بولمہ ہیچ برایش کور منز
وجملہ سی «جمهوریت» شکلندہ «برادارہ تشکیل ایدہ رک
کندیلری اوادارہ جمهوریتکریسی متابہ سندنہ بولند
بر لری ایدی .

بنام علیہ اگر سز ماتی بر «جمهوریت» تشکیلہ
تشویق وترغیب ایدر ایہ کیز رسول اکرم وخانقا
سنک مسلکریہ خاق تشویق ایتش اولورسکیز .
ویوتشوقدن طولانی عند الله ماجور دخی اولور
سکیز . اگر بونی بایمان ایہ کیز باری ماتی بر «جلس
مبعوثان» تشکیلہ سوق و تشویق ایدیکیز . چونکہ
بودہ شرع شریفہ مخالف برایش دکدر ! زیرا «
مجلس مبعوثان» دیمک «صالح ابی رؤیت و تشیت ایچون
طوبلاشمس بر «جمیعت» دیمک اولوب اجرائہ دنہا
مامور اولدینمز مشاورہ امت و شورای ملثک دیکر
تراسیدر .

بونک ایچوندر کہ ، حضرت عمر ، آخر عمر ندہ
خلافتی وادارہ صالحی شورای امتہ حوالہ ایدیکیز
کی انشای خلافتندہ بہر سنہ ولایتلر دن منتخب
برر آدم مدینہ مشورہ بیہ جاب ایدہ رک آنرلہ
دخی بالاستشارہ «صالح مسلمینی رؤیت و تشیت بیورر
لردی . حتی بو مبعوثلر دن بریسی غایت جبریزہ
لی اولملاہ حضرت عمر آنک بوجبریزہ سندن بولدیننی
مملکتندہ اھالی بہ ظلم ایدہ چکی ظن ایلر سنہ مبعوثلر
وظیفہ لرینی اکیل ایدوب عودت ایدہ جکری صرودہ
حالی واطواری و اخلاقی کرکی کی آکلامق ایچون
او مبعوثی صلیور برمدی ، چند ماہ باندہ الیقربقدن
سوکرہ آنک بوجبریزہ سی محض اثر دکالوب اخلاقندہ
هیچ بر کوناقا لقی بولمیدیننی لایقیہ آکلا بجمعی
الہک عودتہ مساعدہ بیوردی .

دیمک اولیور کہ ، بزم دخی یایق ایستدیکیز مجلس
مبعوثان ، بونلر بیک اوچ بوز سنہ اول مدینہ مشورہ دہ
حضرت فاروق طرفندن کشاد اولمش بر شی درکہ
«اصحابی کانجو مایہم اقدیم اھدیم» حدیث شریفی
منطوق منیفجہ سبب ہدایت وعین شریعتمزدر !
(تمت الرسالة بہمہ روح من ختم بہ النبوة والرسالة)

﴿مطالعة مخصوصه﴾

(قانون اساسی) بہ درج اولتان اشبو رسالہ
حقیقت اسالیہ دار مطالعہ مخصوصہ منبر وجہ زیر در:

ایکی جہاندہ سلامت وسادت قواعدنی تمہید
وبیان ایدن دین مبین اسلامک تشکیل ایدیکیز حکومت
حد ذاتندہ شوری اصول مستحسنہ سنہ مستند بر نوع
دیمک اولدینتہ شہہ بوق ایسہ دہ ولسنا کبر طاقم مارک
متقلہ وحبایرہ او اصول مستحسنہ دینیہ کی کندی
استبداد لرینہ قربان ایدوبیر مشلر و بر طاقم اقبالپرست
علمانی آلت اتخاذ ایدر رک اذخان عمومیہ اسلامیہ دن کلیہ
سیلمکہ موفق اولمشلر در . حتی «جمهوریت» بزم شوری
دیمک ایستدیکیز بو مشروطیت کلہ لری السنہ اسلامدہ
عادتار طاقم الفاظ افرنجیہ مقامندہ تلقی ایدلکدہ بولمشدر .
مع ہذا ہر نہ شکلدہ ایہ حکومتدن مقصد حقوق امت
ورعیانی وقایہ و ملکی اجناسک مجاوز و تمدنیدن محافظہ
ایچون اسباب لازمیہ کی استکمال و بر طاقم قز او عجز بہ
معاونت وسائرہ کی امور دن عبارت بولمہ نظرآ
افکاری ترویج ایدکدہ اولدینمز عثمانی اتحاد و ترقی
جمیعتک نظامنامہ سی موجبجہ خلافتلہ سلطنتک سنہ
ساللہ آل عائدہ قلمی ولکن امور و مصالح امتک
اک صاعلام ضمانی اوقاق اوزرہ شرع شریفہ موافق
صورتدہ تأسیس اولدجق مجلس مبعوثان معرفتہ تسویہ
سی حصول مقصدہ کافی وسایست حاضرہ بیہ مطابقدر .
بونکلیہ برابر افراد عائلہ سلطنتک حسن تعلیم و تربیہ
لرینہ فوق العادہ دقت رعایت اولمق دہ لازمدر .
ہر حالہ شمدیکی مستبدانہ ادارہ حکومتی تبدیل
و حکومت مشروطہ تأسیس و تشکیل ایلک الکاسلم
بر وظیفہ وسلامت ملک وسعادت ملتہ بکانہ وامین
بر جزرہ اولدیننی بیان اولنور . بر خاندانہ عابد اولان
شمدیکی انکترہ حکومتہ جہوریتہ دینیورسہ دہ فرانہ
جہوریتدن زیادہ ترقی بہ حریتہ مساعدہ عدالت
وانسایت دہ خادمدر : اوائل اسلامدہ انتخاب اولمش
اولان خلفای راشدین برمدت معینہ ایلہ انتخاب اولمشلر
وقریشدن بولمشلر در . دیمک کہ او زمان مسعدت
اقتزاندہ تعیین مدت شروط انتخابدن عدالتماش
بالکیز خلیفہ نک اوصاف مطلوبہ ایلہ برابر
قریشی اولمی شروط بولمشدر . عصر حاضر دہ ہر
خلیفہ نک قریشی اولمی غایت مشکل اولدیندن آل
عثمان خاندانہ ترکا سلطنتلہ حرمین شریفین خدمتک
عابد اولسنہ وخاندان مشارالہ افراد ندن بادشاہ بولتان
ذالک خلیفہ تسعہ اولسنہ ہیچ بر عقل اعتراض ایتمز .
قریشی عربلریلہ قریشیدن غیری اوصاف امامتی
حائز اولدجہ خلافتنی تصدیق وامرینہ اطاعت ایدرلر .
باخصوص اوصاف امامتی حائز اولان بر امام حبشی
بر عبد اولہ یلہ آکا اطاعت و اتقاد ایدیکیز مائلندہ دہ
دیکر حدیث شریف دخی وار در . بناء علیہ زمانک
مقتضیانہ کورہ عمل و حرکتک تطبیق لزومی اشکاردر .
انجق عملک عادلانہ ، حرکتک عادلانہ اولمی لایب
ولازمدر . والله الموفق والمستعان .

«مصرودہ قانون اساسی مطبعہ سندنہ طبع اولمشدر»